

REGULERINGSKOMMISSIE VOOR ENERGIE IN HET BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE GEWEST

Advies (BRUGEL-ADVIES-20200219-295)

betreffende het voorontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering tot wijziging van de indeling van de fotovoltaïsche installaties en de overeenkomstige vermenigvuldigingscoëfficiënten.

Opgesteld op basis van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 17 december 2015 betreffende de promotie van groene elektriciteit.

19/02/2020

Inhoudsopgave

1	Juridische grondslag en context.....	3
2	Inleiding.....	5
3	Analyse en adviezen.....	5
3.1	Specifieke opmerkingen per artikel over het voorontwerp van besluit.....	5
3.1.1	Artikel 3: categorieën van de installaties	5
3.1.2	Artikel 4: waarden van de vermenigvuldigingscoëfficiënten.....	7
3.1.3	Artikel 5: datum van inwerkingtreding.....	8
3.2	Andere wijzigingsvoorstellen	8
3.2.1	Artikel 21: berekening van de vermenigvuldigingscoëfficiënten	8
3.2.2	Artikel 21: wijziging van de vermenigvuldigingscoëfficiënten	9
3.2.3	Artikel 21: termijn voor de inwerkingtreding van een ondersteuningsaanpassing voor de omvangrijke installaties	9
4	Conclusies.....	10

Lijst van de illustraties

Figuur 1: gemiddelde en standaardafwijking van de prijzen van de installaties per vermogenscategorie6

Lijst van de tabellen

Tabel 1: Berekening van de volledige rentabiliteit.....	8
---	---

I Juridische grondslag en context

Artikel 30bis, § 2 van de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, dat is ingevoegd door artikel 56 van de ordonnantie van 14 december 2006, luidt als volgt:

'... BRUGEL wordt bekleed met een opdracht tot verlening van advies aan de overheid over de organisatie en de werking van de gewestelijke energiemarkt enerzijds, en met een algemene opdracht van toezicht op en controle van de toepassing van de hiermee verband houdende ordonnanties en besluiten anderzijds.

BRUGEL is belast met de volgende opdrachten:

...

2° op eigen initiatief of op vraag van de minister of de Regering, het uitvoeren van onderzoeken en studies of het geven van adviezen betreffende de elektriciteits- en gasmarkt;

...

Artikel 21, § 2 van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 17 december 2015 betreffende de promotie van groene elektriciteit, hierna 'besluit groene elektriciteit' genoemd, bevat een formule voor de vermenigvuldigingscoëfficiënt die moet worden toegepast op de groenestroomcertificaten (GSC) die voor fotovoltaïsche installaties worden toegekend.

Deze formule heeft tot doel om 'door haar berekeningswijze een forfaitaire returntijd van zeven jaar te handhaven:

$$\text{Coëfficiënt} = \frac{\frac{\text{invest}_{FV} - \text{premies}_{FV}}{7 \times 0,8} - \text{prijs}_{elek}}{\left(\frac{\text{prijs}_{GSC}}{0,55}\right)}$$

'De economische parameters van de formule worden als volgt gedefinieerd:

- 'coëfficiënt' staat voor de vermenigvuldigingscoëfficiënt van het aantal toegekende groenestroomcertificaten;
- 'invest_{FV}' staat voor de gemiddelde eenheidsprijs van een fotovoltaïsch systeem, met inbegrip van de kosten voor de aansluiting op het distributienet, de kosten voor de bidirectionele meter en de administratieve kosten die verbonden zijn aan de installatie (euro/kW piek);
- 'premies_{FV}' staat voor de financiële investeringshulp (euro/kW piek) die beschikbaar is voor een fotovoltaïsch systeem;
- 'prijs_{elek}' staat voor de gemiddelde prijs van de geproduceerde elektriciteit, rekening houdend met een percentage eigen verbruik vastgelegd op 30% (euro/MWh);
- 'prijs_{GSC}' staat voor de gewogen gemiddelde doorverkoopprijs van groenestroomcertificaten op de markt (euro/GSC).

De waarden van deze parameters zijn door BRUGEL vastgesteld voor installatiecategorien die als volgt zijn bepaald:

- de fotovoltaïsche installaties met een totaal elektrisch vermogen lager of gelijk aan 5 kWp;
- de fotovoltaïsche installaties met een totaal elektrisch vermogen enkel hoger dan 5 kWp;
- de fotovoltaïsche installaties geïntegreerd in een fabrieksomgeving met bouwelementen.

De minister kan deze categorieën aanpassen.

Tegen 1 september van het lopende jaar wordt de waarde van deze parameters per categorie door BRUGEL aan de minister meegedeeld die deze geactualiseerde waarden op de formule voor elk van de categorieën toepast. Indien uit deze berekening een verschillende vermenigvuldigingscoëfficiënt van de van kracht zijnde coëfficiënt voortvloeit, past de minister het aan vóór 1 oktober van het lopende jaar en wordt het van kracht op 1 januari van het volgende jaar, met een waarde afgerond op twee decimalen.

Indien de verandering van de parameters in de loop van het jaar volgens de formule hierboven tot een verandering hoger dan of gelijk aan 20% van het aantal toe te kennen groenestroomcertificaten leidt in vergelijking met het huidig toegekende aantal, deelt BRUGEL de waarden van de geactualiseerde parameters aan de minister mee die binnen de maand de vermenigvuldigingscoëfficiënt van elke categorie aanpast met inwerkingtreding 4 maanden na publicatie in het Belgisch Staatsblad.'

In haar voorstel van 1 september 2018 betreffende de vermenigvuldigingscoëfficiënt toegepast op fotovoltaïsche installaties¹ stelde BRUGEL coëfficiënten van 1,32 en 1 voor de installaties met een vermogen van respectievelijk minder en meer dan 5 kWp voor. Dit vertegenwoordigt een daling van respectievelijk 20% en 24% ten opzichte van de huidige coëfficiënten.

Dit voorstel werd niet gevolgd door de minister, die BRUGEL midden maart 2019 heeft geïnterpelleerd in een brief waarin zij vroeg om een gedachtewisseling op gaan te brengen over de fijnere indeling van de fotovoltaïsche installaties. Als antwoord daarop heeft BRUGEL een voorstel betreffende de vermenigvuldigingscoëfficiënt toegepast op fotovoltaïsche installaties - Analyse van de economische parameters² opgesteld, waarin hij een fijnere indeling van de fotovoltaïsche installaties en de overeenkomstige vermenigvuldigingscoëfficiënten heeft voorgesteld.

Op basis van dit laatste voorstel heeft de minister een ontwerp van ministerieel besluit tot wijziging van het besluit groene elektriciteit opgesteld. Dit ontwerp kon niet worden aangenomen door een negatief advies van de Raad van State³.

Hierdoor is het nu de bedoeling om de beoogde wijzigingen in een regeringsbesluit op te nemen. De minister belast met Energie heeft op 28 januari 2020 in een brief aan BRUGEL gevraagd om een advies uit te brengen over het voorontwerp van besluit tot wijziging van het besluit van 17 december 2015 betreffende de promotie van groene elektriciteit, dat op 23 januari 2020 door de Regering tijdens haar zitting in eerste lezing werd aangenomen.

Dit advies geeft gevolg aan dit verzoek.

¹ BRUGEL-Voorstel 20180901-22 betreffende de vermenigvuldigingscoëfficiënt toegepast op fotovoltaïsche installaties

² BRUGEL-Voorstel 20190904-23 betreffende de vermenigvuldigingscoëfficiënt toegepast op fotovoltaïsche installaties

³ Advies nr. 66760 van de Raad van State van 20 december 2019

2 Inleiding

Het voorontwerp dat voor advies aan BRUGEL is voorgelegd, wijzigt paragrafen 2, 3, 4 en 8 van artikel 21, § 2 en heeft betrekking op:

- de parameters van de formule die moesten worden verduidelijkt om te voldoen aan de reële rentabiliteit, namelijk de parameters 'prijs elek' (en het bijbehorende percentage eigen verbruik) en de productiviteit van de panelen (paragrafen 2 en 3);
- de aanpassing van de twee eerste installatiecategorieën om ze te verfijnen in 6 nieuwe categorieën; de vervanging van paragraaf 4;
- de aanpassing van de op basis van de verduidelijkte formule berekende vermenigvuldigingscoëfficiënten van de toekenningsgraad van groenestroomcertificaten per categorie (paragraaf 8), om de terugtijd van 7 jaar, zoals vastgelegd in artikel 21, § 2, eerste lid van het BBHR, te garanderen.

BRUGEL stemt in met de aangebrachte wijzigingen, behoudens de opmerkingen en verbeteringsvoorstellen die in paragrafen 3.1 en 3.2 van dit advies zijn opgenomen.

3 Analyse en adviezen

3.1 Specifieke opmerkingen per artikel over het voorontwerp van besluit

Dit hoofdstuk bevat de opmerkingen per artikel over het voorontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering tot wijziging van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 17 december 2015 betreffende de promotie van groene elektriciteit. Elk wijzigingsvoorstel gaat vergezeld van een korte toelichting over het nagestreefde doel.

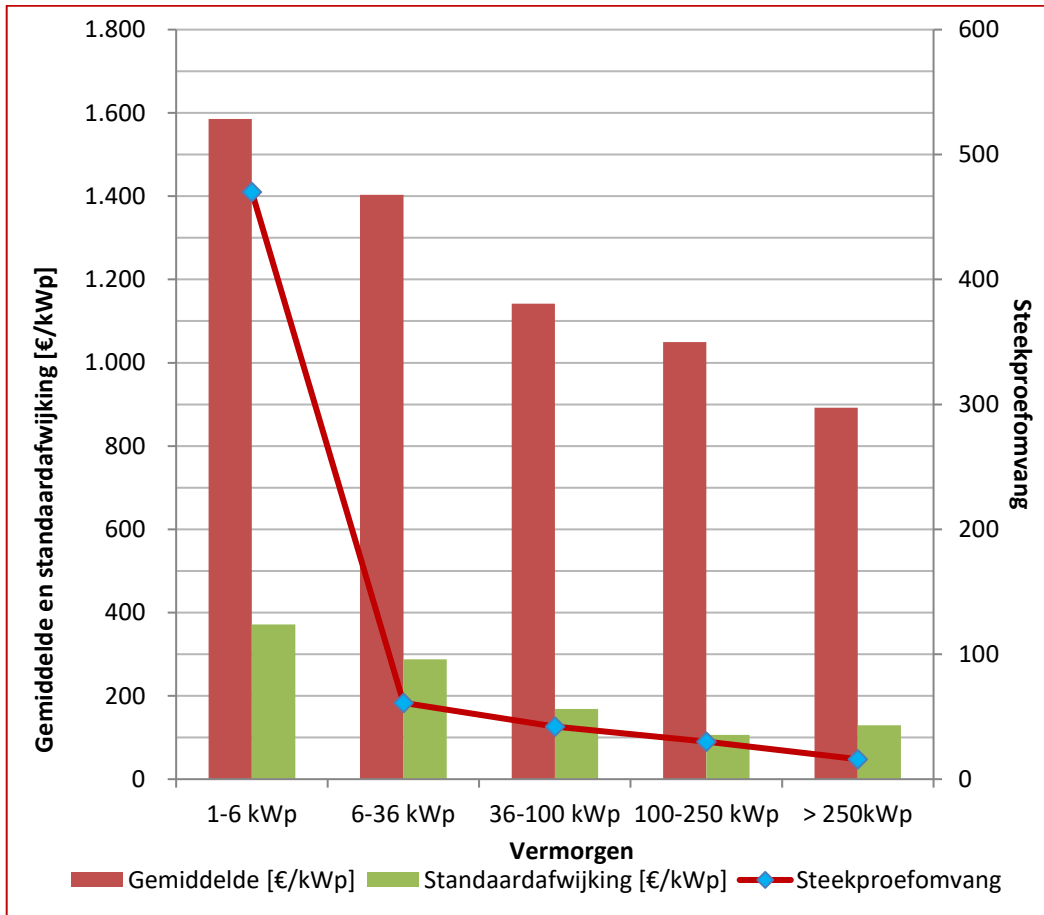
3.1.1 Artikel 3: categorieën van de installaties

De vermogenscategorieën zijn zodanig opgesteld dat wordt uitgegaan van een relatief gelijkwaardige verhouding tussen de boven- en ondergrenzen van elke categorie en er rekening wordt gehouden met eventuele naast elkaar bestaande technische drempels die de rentabiliteit van de installatie beïnvloeden. De drempel van 12 kWp die aanvankelijk door BRUGEL is voorgesteld, stemt overeen met de drempel van 10 kVA waarboven vroeger een ontkoppelingsrelais noodzakelijk was. De herziening van het voorschrift Synergrid C10/11 dat op 1 september 2019⁴ werd gepubliceerd, verhoogt deze grenswaarde opnieuw tot 30 kVA. De grenswaarde van 12 kWp is dus niet meer relevant en moet worden vervangen door een drempel van 36 kWp, rekening houdend met een eventuele overdimensionering van 20% van de panelen ten opzichte van de omvormer.

⁴ Synergrid: Specifieke technische aansluitingsvoorschriften voor decentrale productie-installaties die in parallel werken met het distributienet, editie 2.1

http://www.synergrid.be/download.cfm?fileId=Technical_prescription_C10-11_ed2-1_20190901_tekst_NL.pdf

Het lijkt ook relevant om de installaties met een vermogen van 36 tot 100 kWp in een enkele categorie te groeperen, om een bijna lineaire daling van het prijsgemiddelde van de fotovoltaïsche installaties te bekomen (figuur 1).

Figuur 1: gemiddelde en standaardafwijking van de prijzen van de installaties per vermogenscategorie

De vermogenscategorieën zouden dus de volgende zijn:

- 1° de fotovoltaïsche installaties met een totaal elektrisch vermogen van minder dan of gelijk aan 6 kWp;
- 2° de fotovoltaïsche installaties met een totaal elektrisch vermogen van uitsluitend meer dan 6 kWp en minder dan of gelijk aan 36 kWp;
- 3° de fotovoltaïsche installaties met een totaal elektrisch vermogen van uitsluitend meer dan 36 kWp en minder dan of gelijk aan 100 kWp;
- 4° de fotovoltaïsche installaties met een totaal elektrisch vermogen van uitsluitend meer dan 100 kWp en minder dan of gelijk aan 250 kWp;
- 5° de fotovoltaïsche installaties met een totaal elektrisch vermogen van uitsluitend meer dan 250 kWp;
- 6° de fotovoltaïsche installaties die in een fabrieksomgeving met bouwelementen zijn geïntegreerd.

3.1.2 Artikel 4: waarden van de vermenigvuldigingscoëfficiënten

Na de volledige rentabiliteitsberekening die wordt uitgevoerd volgens de principes die worden uiteengezet in het voorstel 20190904-23 van BRUGEL van 4 september 2019 betreffende de vermenigvuldigingscoëfficiënt toegepast op fotovoltaïsche installaties, zijn de vermenigvuldigingscoëfficiënten die overeenstemmen met de in bovenstaande paragraaf 3.1.1. voorgestelde categorieën de volgende:

- 1° 1,375 indien het totale elektrische vermogen van de installatie(s) lager is dan of gelijk is aan 6 kWp;
- 2° 1,155 indien het totale elektrische vermogen van de installatie(s) uitsluitend hoger is dan 6 kWp en lager is dan of gelijk is aan 36 kWp;
- 3° 0,935 indien het totale elektrische vermogen van de installatie(s) uitsluitend hoger is dan 36 kWp en lager is dan of gelijk is aan 100 kWp;
- 4° 0,880 indien het totale elektrische vermogen van de installatie(s) uitsluitend hoger is dan 100 kWp en lager is dan of gelijk is aan 250 kWp;
- 5° 0,770 indien het totale elektrische vermogen van de installatie(s) uitsluitend hoger is dan 250 kWp;
- 6° 0,770 voor de fotovoltaïsche installaties die een fabrieksomgeving met bouwelementen zijn geïntegreerd.'

Onderstaande Tabel I bevat de coëfficiëntenvoorstellen en de reële rentabiliteit van de installaties per betrokken vermogenscategorie:

	Eenheid	Waarde				
Vermogenscategorie	kWp	≤ 6	[6-36]	[36-100]	[100-250]	> 250
Vermenigvuldigingscoëfficiënt						
Vermenigvuldigingscoëfficiënt	-	1,375	1,155	0,935	0,880	0,770
Toekenningsgraad	GSC/MWh	2,5	2,1	1,7	1,6	1,4
Parameters en hypothesen in reële omstandigheden						
Investeringskosten	€ / kWp	1.600	1.400	1.150	1.050	900
Meerkosten investering	%	0%	0%	2,5%	2,5%	5%
Premies	%	0%	0%	0%	0%	0%
Jaarlijkse productie	kWh / kWp	857	884	884	895	888
Evolutie jaarlijkse productie	% / jaar	-1%	-1%	-1%	-1%	-1%
Eigen verbruik	%	40%	40%	40%	40%	40%
Prijs zelfverbruikte elektriciteit	€ / MWh	217	180	150	114	95
Prijs geïnjecteerde elektriciteit	€ / MWh	30				
Kosten O&M	% / jaar	2,5%				
Inflatie prijs elek en kosten O&M	% / jaar	2%				
Prijs GSC	€ / GSC	91,0				
Evolutie prijs GSC	% / jaar	-2,0%				
Resultaten						
Eenvoudige terugwintijd	Jaar	7,01	7,03	7,13	7,19	7,25
IR	%	9,13%	9,14%	9,10%	8,53%	8,45%
GIR	%	3,87%	3,88%	3,92%	3,70%	3,69%

Tabel 1: Berekening van de volledige rentabiliteit

3.1.3 Artikel 5: datum van inwerkingtreding

Om het vertrouwen in het ondersteuningsmechanisme te behouden en toekomstige installatiehouders niet te benadelen die zich in hun rentabiliteitsberekening op vermenigvuldigingscoëfficiënten hebben gebaseerd die momenteel van toepassing zijn, moet een redelijke periode tussen de officiële aankondiging van de wijziging van het besluit en de inwerkingtreding ervan worden gelaten. Deze termijn zou idealiter zo dicht mogelijk bij de termijn van 4 maanden moeten liggen die is vastgelegd indien de aanneming via een ministerieel besluit gebeurt.

3.2 Andere wijzigingsvoorstellen

Dit hoofdstuk bevat enkele concrete wijzigingsvoorstellen per artikel die betrekking hebben op het besluit groene elektriciteit en rechtstreeks verband houden met de berekening en de aanpassing van de vermenigvuldigingscoëfficiënten voor fotovoltaïsche installaties. Elk wijzigingsvoorstel gaat vergezeld van een korte toelichting over het nagestreefde doel.

3.2.1 Artikel 21: berekening van de vermenigvuldigingscoëfficiënten

De rentabiliteit van een fotovoltaïsche installatie hangt af van een welbepaald aantal parameters (de operationele en onderhoudskosten, de elektriciteitsprijs, de productiviteit, de prijs van de GSC, ...), die in de loop van de levensduur van een installatie kunnen evolueren. Het is erg moeilijk en zelfs onmogelijk om te anticiperen op de veranderingen ervan aangezien die berusten op hypothesen, en om ze te verklaren in een per definitie vastgelegde formule.

Deze oefening wordt nog meer in het gedrang gebracht omdat zich nieuwe elementen kunnen voordoen die een impact kunnen hebben op de rentabiliteit (inkomsten uit garanties van oorsprong, deelname aan een gemeenschap voor hernieuwbare energie, enz.).

De berekening van een vermenigvuldigingscoëfficiënt via een formule die op strikte hypothesen en onzekere voorspellingen is gebaseerd, is erg beperkend en zal permanent een risico op het aannemingsproces en een beroepsrisico inhouden.

Het zou dus beter zijn dat het besluit groene elektriciteit zich beperkt tot de algemene principes voor de berekening van de vermenigvuldigingscoëfficiënt zonder de formule toe te lichten. De toegelichte principes zouden dan hetzij op advies van BRUGEL in een ministerieel besluit worden opgenomen, hetzij rechtstreeks door BRUGEL in het kader van een (intrekbare) delegatie door de minister.

3.2.2 Artikel 21: wijziging van de vermenigvuldigingscoëfficiënten

De paragraaf 'Tegen 1 september van het lopende jaar wordt de waarde van deze parameters per categorie door BRUGEL aan de minister meegedeeld, die deze geactualiseerde waarden op de formule voor elk van de categorieën toepast. Indien uit deze berekening een vermenigvuldigingscoëfficiënt voortvloeit die verschilt van de van kracht zijnde coëfficiënt, past de minister dit vóór 1 oktober van het lopende jaar aan en wordt deze van kracht op 1 januari van het volgende jaar, met een waarde afgerond op twee decimalen.' kan als volgt worden aangevuld/gewijzigd:

- de invoeging van een minimumdrempel voor de aanpassing van de vermenigvuldigingscoëfficiënten door de minister, om een marginale wijziging te voorkomen;
- waarde afgerond op drie decimalen, in overeenstemming met artikel 4 van het voorontwerp van het BBHR.

3.2.3 Artikel 21: termijn voor de inwerkingtreding van een ondersteuningsaanpassing voor de omvangrijke installaties

De uitvoering van installatieprojecten die een bepaalde nader te bepalen vermogensdrempel overschrijden, bijvoorbeeld 250 kWp, zal wellicht lang duren (het verkrijgen van vergunningen, administratieve aspecten, enz.). Om de houders van deze installaties niet te benadelen, zijn er twee mogelijke oplossingen:

- Vóór een bepaalde (nader te bepalen) termijn vóór de inwerkingtreding van een wijziging van de vermenigvuldigingscoëfficiënten dient de houder van de installatie een gemotiveerd en gedocumenteerd dossier in bij BRUGEL waarin hij aantoont dat het project om administratieve redenen traag is op het vlak van de uitvoering. Na het dossier te hebben onderzocht, zou BRUGEL het ondersteuningsniveau voor een welbepaalde periode, bijvoorbeeld een jaar, kunnen blokkeren door de berekeningsregels toe te passen die van kracht zijn op het moment van indiening van dit dossier;
- De invoering van een bijkomende termijn van 6 maanden vóór de inwerkingtreding van een nieuwe vermenigvuldigingscoëfficiënt voor de installaties met een vermogen die een welbepaalde drempel overschrijdt.

4 Conclusies

BRUGEL brengt dus een positief advies uit over het voorontwerp van besluit van de Regering tot wijziging van het besluit groene elektriciteit, op voorwaarde dat rekening wordt gehouden met de opmerkingen die in zijn advies worden uiteengezet, meer bepaald de aanpassing van de nieuwe categorieën die moeten worden ingevoerd in functie van de wijziging van de vermogensdrempel waarop de installatie van een ontkoppelingsrelais betrekking heeft.

* *

*